

POSJET HRVATSKOJ PREUZVIŠENOG GOSPODINA
MONS. PAULA RICHARDA GALLAGHERA,
TAJNIKA ZA ODNOS S DRŽAVAMA

Homilija na euharistijskom slavlju u katedrali u Đakovu
(11. listopada 2018.)

Draga braćo u biskupstvu,
dragi svećenici, redovnice i redovnici,
dragi bogoslovi i sjemeništarcu,
sestre i braćo u Kristu!

Drago mi je što s vama mogu slaviti ovu euharistiju u ovoj veličanstvenoj katedrali. Zahvaljujem ponajprije đakovačko-osječkom nadbiskupu, mons. Đuri Hraniću, na lijepim riječima koje mi je uputio na početku slavlja. Čast mi je i radost svima vama, građanskim vlastima, predstavnicima Pravoslavne Crkve [i Reformirane crkve] te svim dragim vjernicima Slavonije i cijele Hrvatske prenijeti pozdrav i blagoslov pape Franje. Sveti je Otac duhovno blizak hrvatskomu narodu, a na osobit način ovome kraju gdje je rat devedesetih godina donio nemale patnje.

Radosna obljetnica koju slavimo, deset godina od ustanovljenja Đakovačko-osječke crkvene pokrajine, pruža mi priliku zahvaliti Gospodinu zajedno s vama, te izbliže upoznati ovu mjesnu Crkvu i s vašim dragim nadbiskupom podijeliti radosti i izazove koji prate njegovu pastirsku brigu. Iz riječi koje mi je uputio mogu naslutiti da je zajednica Đakovačko-osječke nadbiskupije živa stvarnost, bliska osobama i obiteljima, napose onima koji trpe posljedice prijašnjih ili sadašnjih poteškoća.

Raduje me nazočnost tolikih mladih u ovom svečanom slavlju. Kao što znate, ovih dana i tijekom cijelog mjeseca listopada, brojni biskupi iz cijeloga svijeta okupljeni su u Rimu na Sinodi čija je tema „Mladi, vjera i razlučivanje zvanja“. Sinodom se Crkva želi usredotočiti na pitanje kako ona, u različitim kulturnim i društvenim kontekstima, može mladima biti vjerodostojan sugovornik i pratiti ih u traganju za dubljim smislom postojanja i istinske sreće.

U ovom trenutku moje misli spontano idu i do svih onih mladih u ovoj regiji koji se susreću poteškoćama u pronalaženju radnoga mjesta pa su često prisiljeni na odlazak u tuđinu kako bi mogli postići ekonomsku samostalnost te mogli zasnovati obitelj. Želimo ih podržati molitvom da uspiju ostvariti svoje snove. U spomenu pred Gospodinom ne želimo zaboraviti ni sve one mlade živote koji su pali na bojištima besmislenih ratova. U mislima prigrabimo svoja koljena na njihovim grobovima,

zajedno s njihovim majkama i očevima, moleći za njih vječni pokoj i utječući se Bogu za hrabrost u ostvarivanju konkretnih koraka praštanja i pomirenja.

Dragi prijatelji, večeras vam, također sa zadovoljstvom, objavljujem da je svojim dekretom Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata potvrdila svetoga Ćirila i Metoda za zaštitnike Đakovačko-osječke crkvene pokrajine, u kojoj je posebno živo štovanje „apostolâ slavenskih naroda”, „prvaka i zaštitnika ekumenskoga nastojanja sestrinskih Crkava Istoka i Zapada, kako bi se, molitvom i dijalogom, ponovno pronašlo vidljivo jedinstvo u savršenom i potpunom zajedništvu”, kako je to lijepo izrazio papa Ivan Pavao II.¹

U ovoj katedrali počivaju posmrtni ostatci zaslužnoga biskupa Josipa Jurja Strossmayera. Prije 140 godina on je ovo sveto mjesto posvetio „jedinstvu Crkve”, što je simbolično predstavljeno dvama karakterističnim arhitektonskim stilovima, neoromaničkom i bizantskom, kao skladno umjetničko ispreplitanje kršćanskoga Istoka i Zapada, koji se pak dotiču upravo na ovim prostorima. Biskup je Strossmayer kao nasljeđe, ali i kao zadaću budućim naraštajima, ostavio ekumenizam i dijalog, vrednovanje i poštivanje drugih religija i kultura, i sjemenja istine i dobrote što ih one u sebi nose.

Ove se godine obilježavaju i druge dvije značajne obljetnice, za koje Bogu uzdižemo svoju zahvalnost: 120. obljetnica rođenja kardinala Alojzija Stepinca i 20. obljetnica njegova proglašenja blaženim. Sutra ću poći u zagrebačku katedralu i moliti na grobu tog velikog Kristova svjedoka, koji je za Crkvu razlog radosti, u čijim djelima sjaji skrb za dobročinstva i ljubav prema istini.

Papa Franjo u svojoj enciklici *Lumen Fidei* piše: „Ljubav i istinu nije moguće odvajati. Bez ljubavi, istina postaje hladna, neosobna i mučna za svakodnevni život osobe. Istina koju tražimo, ona koja daje smisao našem putovanju kroz život, prosvjetljuje nas kad god smo dotaknuti ljubavlju. Onaj koji ljubi shvaća da je ljubav iskustvo istine, da ona otvara naše oči kako bismo mogli gledati čitavu stvarnost na nov način, u jedinstvu s ljubljenom osobom.“²

Dragi prijatelji, gdje su različita uvjerenja o istini dovela i dalje dovode do napetosti, nesporazuma, a ponekad i do društvenih i političkih sukoba, Kristova je ljubav neizostavno polazište kako bismo mogli uočiti ono što nas ujedinjuje i drži zajedno, više od svega onoga što nas razlikuje i odvaja, i kako bismo mogli razvijati naume mira koji otvaraju put praštanju i pomirenju.

¹ IVAN PAVAO II., *Enciklika Slavorum Apostoli*, br. 27.

² PAPA FRANJO, *Enciklika Lumen fidei*, br. 27.

U današnjem Evanđelju odjekuju Isusove riječi: *Vi ste sol zemlje... Vi ste svjetlo svijeta* (Mt 5,13-14). Tim riječima on podsjeća svoje učenike na ono što jesu i što moraju biti.

U kojem su smislu Isusovi učenici – a tako i mi danas - sol i svjetlo? Očito ne sami po sebi, nego zato što sudjeluju u Kristovu životu, koji je svjetlo svijeta. Sami od sebe nismo ništa doli tama. Samo je On sol i svjetlo. Bez Njega je svijet ustajao i ne poznaje okus vječnosti. U tom smislu, čini mi se da je posebno djelotvorno ono o čemu u jednoj od svojih poznatih propovijedi govori sv. Bernard iz Clairvauxa: „Svaka hrana duše (...) neukusna je, ako nije postala ukusna po soli [koja je Isus]. Pišeš li, to za mene nema okusa, ako u tom ne čitam Isusa. Raspravljáš li ili uvjeravaš, za mene to nema okusa, ako u tom ne odzvanja Isus.“³

I nama, svojim učenicima, Isus upravlja tu važnu vlastitost - biti svjetlo i sol. On traži da mu budemo svjedoci pred ljudima (usp. Dj 1,8), kako bi po nama u druge moglo doći Njegovo svjetlo i Njegova ljubav. To znači u nama samima stvarati prostor za Isusa, isprazniti se od sebe da bismo Njime bili ispunjeni; stavljati uvijek više Boga u središte svoga osobnog i zajedničkog života, dajući prvenstvo molitvi, prisnom prijateljevanju s Bogom, zapravo, pozivu na svetost.

Zaključak evanđeoskoga odlomka sasvim nam jasno govori kakvo svjedočanstvo moramo dati svijetu: „Neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima” (Mt 5,16) , Riječ je, znači, o svjedočenju 'djelima', uz sâm navještaj evanđelja. Iz cjelokupnoga konteksta je jasno da se radi o 'djelima' koja proizlaze iz duha Blaženstava.

Rasvijetljen Isusovom riječju, kršćanin može sijati ta djela – djela ljubavi, blagosti, milosrđa, čistoće srca, mira, vedrine, pa i u vrijeme patnje... Upravo tim djelima ljudi bivaju potaknuti da slave Oca nebeskoga. Svjedočenje Božje ljubavi i njegova beskrajnog milosrđa primjeran je putokaz kako bi se radošću evanđelja učinila plodnom današnja kultura i društvo.

Ljubav treba pokazivati, a ne samo o njoj govoriti. Na taj se način ona potvrđuje i uvjerava druge, postaje živi plamen, koji grije i prosvjetljuje te svjedoči da Bog djeluje u onima koji ljube.

Dolazi mi u pamet rječit prizor koji se dogodio blaženom Frédéricu Ozanamu, izvrsnome primjeru katoličkog laika, osnivatelju poznate Udruge sv. Vinka Paulskoga. U dobi od 19 godina roditelji su ga poslali na studij na Sveučilište u Pariz.

---

³ BERNARD IZ CLAIRVAUXA, *Govori o Pjesmi nad pjesmama*, 15, u: *Opere di San Bernardo*, vol. V/I, prvi dio I-XXXV, Milano, 2006, str. 202.

Tamo je tijekom svog boravka imao veliku sreću susresti se s poznatim znanstvenikom André-Marieom Ampèreom. „Jednog dana – pripovijeda Ozanam – tužan i opterećen svojim problemima, ušao sam u crkvu sv. Stjepana potražiti malo utjehe. Crkva, gotovo prazna, u tišini. Ispred oltara jedan čovjek, ponizno kleči, uronjen u molitvu krunice. Kad sam se približio, prepoznao sam da je to Ampère. Nakon što sam koji trenutak s divljenjem gledao taj prizor, udaljio sam se, duboko ganut i bliže Bogu.“ To jednostavno, ali sjajno svjedočanstvo velikog fizičara Ampèrea stvorilo je u njegovu učeniku Frédéricu Ozanamu, koga Crkva danas štuje kao blaženika, jednu providonosnu duhovnu krizu. Jedan ugledni francuski znanstvenik, zaljubljen u Boga i Djevicu Mariju, u potpunosti je ostvario Isusove riječi: „Neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima ...”

Dragi prijatelji, u drugome ostavlja trag prije svega naše lijepo svjedočanstvo. Nažalost, nerijetko kršćani prestaju biti svjedoci kad zbog nedostatka vjernosti krsnim obećanjima, iz lijenosti ili straha, zakapaju talent vjere te više ne pokazuju bogatstvo Kristove mudrosti. Čemu služi anonimni kršćanin, čije značajne prisutnosti nema u krugu obitelji, u društvu, u političkom ili gospodarskom svijetu? Sam Isus s gorčinom će snažno ukazati i na tu mogućnost i njezin tužni ishod: „Ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti? Nije više ni za što nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze“ (Mt 5,13).

Draga braćo i sestre, htio bih zaključiti ove svoje misli povjeravajući Crkvu đakovačko-osječku Djevici Mariji, da svojim majčinskim zagovorom podupire nastojanja svih onih koji se trude biti 'sol' i 'svjetlo' kako bi svijetu svjedočili evanđelje ljubavi i mira.